

PRI SANGHAJU SE JE ZAČELA ODLOČILNA BITKA

TEKOM VČERAJSNJEGA PREMIRJA JE ZAPUSTILO NA TISOČE TUJCEV IN RANJENCEV OGROŽENI OKRAJ

Kitajci in Japonci so dobili velika ojačenja. — V bitki bodo igrali tudi aeroplani važno vlogo. — Ameriški, francoski in angleški poslanik se vedno poskušajo posredovati. — Japonci ogrožajo tudi Nantao v južnem delu inozemske naselbine. Kitajci nočejo plačevati davkov.

SANGHAJ, Kitajska, 13. februarja. — V mestu vlada mir, toda na dveh frontah izven mesta so izbruhnili obupni boji.

Kitajci so dobili velika ojačenja ter tudi nekaj zrakoplovov in bodo storili vse, kar v njihovi moči, da odbijejo strašen japonski napad na razvaline Capeja in Woosunga.

Japonska mornariška komanda, ki je izkrcala nadaljnjih dvajset tisoč mož, je sporočila, da se bo danes obnovilo obstreljevanje Capeja in Woosunga ter da se bo završil odločilni napad na kitajske postojanke, ki se že štirinajst dni vztrajno upirajo.

Včeraj je vladalo premirje. To priliko je izkoristilo na tisoče tujcev, kitajskih civilistov in ranjencev, da so pobegnili iz Capeja na varno. Opolnoči se je boj pri Capeju obnovil, istočasno je pa tudi japonska artilerija začela obstreljevati utrdbe pri Woosungu.

V obednici razkošnega Cathay hotela, ki leži v osrčju inozemske naselbine, so sedeli včeraj francoski, angleški in ameriški poslanik ter se posvetovali, kako bi bilo mogoče prekiniti sovražnosti in pobotati nasprotnika.

Pozneje so se podali na streho dvajset nadstropnega poslopja ter s pomočjo daljnogledov opazovali bitko.

Poslaniki so dospeli dopoldne iz Nankinga ter so na prošnjo kitajskih trgovcev začeli s posredovanji.

Ko so se vozili na krovu amer. rušilca "Simpson", so Japonci prenehali streljati z bojnih ladij ter so jih pozdravili z zastavami. Takoj nato so pa obnovili obstreljevanje.

Kitajci očitajo Japoncem, Japonci pa Kitajcem, da so začeli sovražnosti.

Nad fronto krožijo japonski letalci, ki pa dosej še niso pričeli metati petsto funtov težkih bomb.

Japonske oblasti izjavljajo, da bodo z vso energijo nastopile, če ne bodo prenehali kitajski strelci v Nantao, južno od mednarodne naselbine, s svojim delovanjem. Prebivalci so zelo razburjeni ter jih je že dosti pobegnilo v notranjost dežele.

Ako se bo završil napad na Nantao, bo v nevarnosti 50,000 tujcev, ki se nahajajo v mednarodni naselbini, ter na milijone naloženega kapitala. — Mednarodna naselbina bi prišla potemtakem med tri fronte.

Kitajska nacionalistična stranka je pozvala kitajske davkoplačevalce v inozemski naselbini, naj ne plačuje davkov, ker občinske oblasti niso zaščitile nevtralnosti ozemlja, pač so pa dovolile Japoncem, da se poslužujejo naselbine za bazo svojih operacij.

KOKETIRANJE NA SODIŠČU NI DOVOLJENO

Pittsburgh, Pa., 11. februarja. Sodnik Leo Rothenberg je obsodil 35 let staro Winifred Baird, modistino iz New Yorka na \$5 globe, ker je skušala v sodni dvorani z njim koketirati.

Miss Baird je bila aretirana, ker je bila pijana. Ko je prišla v večerni družabni obleki pred sodni-

ka in ga hotela zmešati s svojimi koketnimi pogledi, je sodnik jezo vrgel svoj svinčnik na mizo, rekoč:

— Nikar mi ne mežikajte! Tega ne trpim. Samo, da dokazem, da pri meni z mežikanjem nič ne opravite, boste plačali \$5 globe.

Hoover je proslavljal Lincolna

SOVJETI SO ZA POPOLNO — RAZOROŽENJE

Litvinov pravi, da more le popolno razoroženje preprečiti v vojne. — Francija je osamljena.

Zeneva, Švica, 12. februarja. — Popolno in splošno razoroženje je bilo zopet predlagano na razorožitveni konferenci kot edino sredstvo za preprečitev vojn in za popolni mir in varnost držav.

Ruski zunanji minister in načelnik sovjetske delegacije, Maksim Litvinov, je izjavil, da sicer ne pričakuje nič posebnega glede ruskih predlogov glede splošne razorožitve, da pa se strinja v mnogih oziirih z nasveti ameriških, angleških in italijanskih delegatov.

Litvinov je odločno predlagal, da vse države opustijo uporabo tankov, težke artilerije, bojnih ladij nad 10,000 ton s topovi s kalibrom 12 palcev, ladij za aeroplane, vojaških zrakoplovov in velikih aeroplanov za bombardiranje. Poleg tega je predlagal, da države opustijo kemična in zastrupljavalna vojna s plini ter vsako bombardiranje iz zraka.

Čudno je bilo, da je pri tej točki prosil Litvinov, da naj delegati ta načrt Rusije vzamejo resno. Mnogi delegati, ki se pri prejšnjih sejah niso zmenili za predloge sovjetskega zastopnika, so sedeli mirno, zatopljeni v svoje misli, kajti Litvinove besede so bile resne in kot kako svarilo.

Resnica je, da so po seji vsi delegati priznavali, da je bil Litvinov govor od vseh še najboljši, odkar ima razorožitvena konferenca svoje seje.

Sovjetski načrt sicer potrebuje še mnogo preemb, toda noben drug delegat si ni upal tako odločno zahtevati popolne razorožitve.

Ko je Litvinov stopil z govorniškega odra, tedaj se je mudil izvanredni prizor: člani angleške delegacije so stopili k njemu in mu čestitali za njegov govor in načelnik angleške delegacije Sir Simon mu je segel v roko in mu je čestital.

Litvinov je govoril v gladki angleščini in je najprej opozarjal zbornico na mednarodne odnose po svetovni vojni in opozarjal na sedanje dogodke v Aziji, kjer, kakor je rekel, "se razlega bobnenje topov in bombardiranje iz zraka. Dve državi, ki sta vezani s svojo pogodbo z Ligo narodov, in s pariškim paktom, sta v vojni že pet mesecev".

Litvinov je tudi izrazil bojazan, da je mogoče, da se vojna na Kitajskem mogoče razširi tudi na druge države. Ako se vmeša to vojno samo ena evropska država, lahko vzplamti svetovna vojna, kajti tudi evropske države imajo med seboj še mnogo poravnati.

Posmehovalno je govoril o varnostnih zahtevah francoskega delegata, rekoč da bo dolgo razpravljanje o razorožitvi dovelo do zpetne razoroževalne konference.

Litvinov je priporočal, da se sklenejo nenapadalne pogodbe najprej med posameznimi državami in potem naj bi taka pogodba bila sklenjena med vsemi državami.

NEZAPOSLENI SO PRETEPLI MINISTRA

Nezaposleni so vdrl v pisarno ministr. predsednika. — Moral je obljubiti, da bodo dobili več hrane.

St. John, N. F., 12. februarja. Množica 2000 nezaposlenih ljudi je navalila na posvetovalno dvorano in napadla ministrskega predsednika Sir Richarda Squirea. Nekdo ga je udaril v obraz in so ga tudi drugače telesno napadli.

Demonstrantje so potisnili na stran policijo in so vkorakali v uradno sobo ministrskega predsednika. Zagrozili so mu, da ga vržejo skozi okno, ako ne ugodil njihovim zahtevam. Ministrski predsednik jim je pomirjevalno govoril, toda nekdo ga je udaril v obraz. Drugi pa so metali vanj kose razbitih šip.

Sir Richard je skušal pobegniti, toda zgrabili so ga za ovratnik in noge in so ga držali, dokler ni obljubil, da bo izdal nove odredbe za večje porcije hrane.

S tem pa še niso bili zadovoljni, temveč je moral minister vpričo njih telefonirati skladišču za hrano in dati svoje naročilo.

PROTI POSTAVI

Boston, Mass., 12. februarja. — Slike v posebno odličnem "speakeasy" ne kažejo policije v posebno lepi luči.

Na več slikah kažejo natakariji "osle" policistom. Na drugi sliki kaže gospodar vrata pijanemu policistu.

Na celi steni pa je slika, ki kaže velik voz, ki je ravno pripeljal veliko zalogo žganja in piva.

Pred dnevi je policija prišla v ta prostor in ga zaprla.

POROČEVALCI SO MORALI IZ MESTA

Knoxville, Ky., 12. februarja. — Poročevalci newyorških listov, Waldo Frank, leži z mnogimi ranami v bolnišnici in je izjavil, da so ga napadli majnerji in ga pretepli. Več drugih časnikarskih poročevalcev so spremili na železniško postajo in so jih prisilili, da so se odpeljali iz mesta.

NEVAREN BANDIT VJET

Ajaccio, Korzika, 12. febr. — Bandit Torres, ki je lansko jeseni strašil po več okrajih na Korziki, je končno v rokah pravice. Orožniki so ga po vročem boju v gorah vjeli. Bil je večkrat ranjen.

Pozimi je oddelek orožnikov razbil njegovo tolovajsko tolpo, toda Torres je ušel. Slednjič so ga orožniki našli v njegovem skrišališču, toda je imel pri sebi strojno puško, katero je spretno rabil, preden je bilo streljanje končano. Zopet se je skrnil, toda orožniki so ga našli višje na hribu ranjenega.

mi, kar bi imelo za posledico splošno razoroženje.

Končen je pripomnil Litvinov, da govori v imenu 160.000.000 ljudi in da njegova ideja ni neumnost, temveč da bo postala neumnost, ako bo ta ideja zavržena.

ŽENSKES BODO SMELE VOLITI V FRANCIJI

Franc. poslanska zbornica je dovolila volilno pravico ženskam. — Potrditi mora še senatna zbornica.

Pariz, Francija, 12. februarja. Z veliko večino je glasovana poslanska zbornica za žensko volilno pravico, toda to mora še potrditi senatna zbornica, kar pa je dvomljivo.

Do tega sklepa je prišla poslanska zbornica po vročih denatah, ki so trajale skozi celi teden. Posebno je nasprotoval ženski volilni pravici bivši ministrski predsednik Edouard Herriot. Ko je poslanska zbornica z veliko večino sprejela predlog za žensko volilno pravico, je Herriot s svojimi pristaši odšel iz zbornice.

V ostrem govoru je Herriot rekel, da je ta postava v vsej svoji obliki v največjem nasprotju z ustavo republike.

HINDENBURG JE PREVZEL KANDIDATURO

Bivši vojakji bodo vsi glasovali zanj. — Hindenburg je izjavil, da sprejme kandidaturo.

Berlin, Nemčija, 12. februarja. Predsednik Hindenburg je končno sklenil, da bo zopet sprejel kandidaturo za predsednika nemške republike.

"Berliner Tageblatt" je objavil, da je predsednik Hindenburg pripravljen biti kandidat pri predsedniških volitvah 13. marca. Tako je izjavil državnemu kancelarju Heinrichu Brüningu. Mogoče ga je dovela do tega sklepa izjava prejšnjega njegovega vojnegega tovariša, generala von Horn, ki je predsednik organizacije osem milijonov članov, ki so se vsi izrekli, da bodo pri volitvah glasovali za Hindenburga.

Vse stranke, razun narodnih socialstov, ki so Hitlerjeva fasisovska stranka, so se izjavile, da bodo podpirale Hindenburga, fašisti pa bodo postavili svojega kandidata.

MNOGO RANJENIH NA PARNIKU

Napolj, Italija, 12. februarja. Italijanski parnik "Roma" je ob odhodu iz New Yorka zadela ob parnik "President Roosevelt". Ko je prišel v Napolj, je pripeljal enega mrtvega mornarja in dvajset ranjenih potnikov, ki so bili večinoma poškodovani na potu vsled viharnege morja.

Mornar je umrl vsled srčne napake. Nek drugi mornar si je zlomil roko. Noben potnik ni bil nevarno poškodovan.

Narečite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

PREDSEDNIK JE PRIMERJAL KRIZO Z DRŽAVLJANSKO VOJNO

WASHINGTON, D. C., 12. februarja. — Predsednik Hoover je govoril nocoj po radio in je imenoval Abrahama Lincolna največjega sina Amerike, koje oče je bil George Washington. Obletnico rojstva mučeniškega predsednika so proslavljali po vsej deželi. Pred velikim spomenikom, ki je bil postavljen Lincolnu na čast, se je vršila pomembna slavnost.

Predsednik Hoover je primerjal v svojem govoru temne dni državljanske vojne s sedanjo gospodarsko krizo. Sedanja doba bo označena v zgodovini kot najtežja izza Lincolnovih časov.

Sile, s katerimi se borimo, niso tako vidne kot so bile v Lincolnovih dneh. To so nevidne sile, ki so strašno mogočne v svojem uničevanju. Nahajamo se v boju na stoterih frontah in ta boj zahteva istega poguma, sloge in moči kakor v resnični vojni. Trdno sem pa prepričan, da bosta pogum in pomoč našega naroda kmalu premagala vse težkoče. Narod je začel kazati potrpežljivost in vztrajnost Abrahama Lincolna.

Kongresnik Chipfield iz Illinoisa, ki je imel v poslanski zbornici spominski govor, je rekel, da se je Lincoln prav posebno s tem izkazal, ker je branil pravice Amerike pred vsem svetom in bi si ga morali baš v današnjem času vzeti za vzgled.

Danes se nahajamo sredi narodne krize in nas ogroža svetovna katastrofa, o kateri pa upamo, da bo preprečena, ako bo narod pravočasno spoznal važnost in potrebo sedelovanja.

DRUŽINSKA SLIKA

Chicago, Ill., 12. februarja. — Mrs. Helen Egan je bila dosledna v svoji nameri.

Kadarkoli jo je njen mož Redmond J. Egan pretepel, je šla k fotografu in se je pustila fotografirati.

Pred dnevi je vložila pri sodniku Craigu Hodu prošnjo za ločitev zakona in predložila fotografije. Sodnik ji je na podlagi teh dokazov takoj dovolil ločitev.

Sodnik Hood je razsodil, da mora Egan za šest mesecev v ječo, ne sicer zato, ker je pretepal svojo ženo, temveč ker ji ni plačeval mesečnih prispevkov.

STRAZENJE GANDHIJA JE VELJALO 300 FUNTOV

London, Anglija, 12. februarja. Stroški policijskega varstva za Gandhija veljajo angleško vlado 300 funtov šterlingov. Tako je na tezađevno vprašanje v poslanski zborici odgovoril notranji minister Sir Herbert Samuel.

CERKVENI OBREDI PREPOVEDANI

Mexico City, Mehika, 12. febr. Govener Rodolfo Elias Calles je ukazal, da prenehajo vsi cerkveni obredi v državi Sonora, ker duhovščina do sedaj še ni sprejela vladne odredbe da se zniža število duhovnikov od 18 na 16.

POD OBTOŽBO ZASTRUPLENJA

Zdravnik toži svojo ženo. — Aretirana bo pod obtožbo, da je zastrupila služkinjo, ki bi bila priča.

Chicago, Ill., 12. februarja. — Policija išče ločeno ženo bivšega zdravstvenega komisarja dr. Arnalda H. Kegela, pod sumnjo, da je zastrupila svojo služkinjo, ki bi imela nastopiti kot priča proti njej v tožbi njenega moža za ločitev zakona.

V svoji tožbi dolži dr. Kegel svojo ženo, da mu je že dolgo časa dajala v jedi zmleto steklo. Za pričo je navedel svojo prejšnjo služkinjo Mrs. Mary Ryan, ki leži sedaj nevarno bolna v bolnišnici vsled zastrupljenja.

Trgovski pomočnik Gerald Lea je tudi v ječi pod obdolžbo, da je sokrivil tega zločina. Mrs. Kegel pa ni mogoče najti.

Pri zaslišanju je Lea izjavil, da je videl, da je Mrs. Kegel stresla v kozarec sode Mrs. Ryanove nek prašek. Mrs. Kegel je iskala po svoji denarnici cigarete. Ko jih ni bilo, je rekla služkinji Mrs. Ryan, da gre po cigarete. V tem času je Mrs. Kegel stresla nek prašek v kozarec Mrs. Ryan. Lea je tudi priznal, da ni posvaril Mrs. Ryan, da ne bi bila, dasi je videl, da je Mrs. Kegel stresla prašek v kozarec Mrs. Ryanove.

Dr. Kegel in njegova žena sta bila že enkrat ločena, pa sta se zopet sprijaznila in še enkrat poročila.

Kmalu po drugi poroki pa je zdravnik zbolel. Več mesecev je bil v oskrbi zdravnikov. Slednjič je več zdravnikov dognalo, da je dr. Kegel skozi dolgo časa dobival majhne količine strupa in zmleto steklo. Nato je dr. Kegel pričel drugo tožbo za ločitev, dolžeč svojo ženo, da ga je zastrupila.

Lee je tudi izpovedal, da je Mrs. Kegel ob času, ko je šla Mrs. Ryan po cigarete, izjavila: — Predno pride tožba mojega moža za ločitev zakona na vrsto, se moram odkrižati Mary.

AMERIKANKA POKOPANA V GIBALTARJU

Gibraltar, 11. februarja. — Elizabeth Cook, stara 20 let, ki je živel v Hornell, N. Y. in ki je umrla na parniku Chinese Prince, je bila tukaj pokopana v navzočnosti ameriškega konzula. Policija preiskuje vzrok smrti mladega dekleta. Njena mati je brzojavila iz Napolja, da bo prišla po njeno truplo in ga bo odpeljala na svoj dom.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Walker, President

L. Benedik, Trezor

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
115 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

En celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
En leto za Kanado	Za pol leta	\$3.50
En leto za Evropo	Za pol leta	\$3.50
En leto za cel svet	Za pol leta	\$3.50
En leto za cel svet	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelji in praznikov.

Dopisni brsk podpis in osebnosti se ne priobčijo. Denar naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivalne naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 115 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

MEDNARODNA POLICIJA

Francoski vojni minister Tardieu priporoča ustanovitve mednarodne policije.

Ta predlog nikakor ni nov, ampak se je že prej večkrat pojavil.

Ko so se posvetovali glede priprav za razorožitveno konferenco, je bilo precej govora o mednarodni zaščitni četi.

Tozadevni predlog sta z vso vneto zagovarjala francoski zastopnik Paul Bonecour in njegov čehoslovski tovariš Edvard Beneš.

Francoski so seveda na tistem domnevali, da bi bilo najboljši, če bi bila ta mednarodna sila pod francosko komando, kar bi se bolj utrdilo francoski vpliv pri Ligi narodov.

V tem slučaju bi Francija izvajala nad vsem svetom nekako kontrolo.

Predlog je bil pa zavrnjen.

Ista usoda bo brez dvoma doletela tudi priporočilo francoskega vojnega ministra Tardieu-a. V odkritosrčnost tega priporočila namreč ne veruje noben človek, obstajajo pa tudi veliki dvomi, da bi ga bilo mogoče izvesti. Veliko vprašanje je tudi, kdo bi trpel stroške, ki bi bili v zvezi z armado Lige narodov.

Kot kaže, je Tardieu popolnoma pozabil, da so se zbrali zastopniki narodov v Ženevi zato, da oboroževanje čim največ mogoče skrajšajo. On torej ne zagovarja razorožitve, pač pa oborožitev.

Delegatom na razorožitveni konferenci bi bilo brez dvoma dosti bolj povšeči, ko bi zastopnik Francije jasno in odkrito povedal, v koliko je pripravljena Francija razorožiti.

Tardieu je pa govoril o vsem drugem, edino o tej važni stvari ne.

Njegov namen je bil spraviti že v začetku posvetovanja v povsem drugo smer in jih odvrniti od prvotnega cilja.

Pa to še ni vse. Tardieu se je tudi silno osmešil. Pred kratkim je namreč imel po radio govor, v katerem je pozval Ameriko, naj podpira njegov predlog glede mednarodne policije.

Zdi se, da je Tardieu pozabil, kakšno stališče zastopajo Združene države.

Amerika noče imeti nobenega posla niti z Ligo narodov, niti z njenim razsodiščem.

Amerike ne bo mogoče nikdar pregovoriti, da bi poslala oddelek svojega vojaštva v armado Lige narodov.

Amerika namreč še ni pozabila svetovne vojne in onega, kar se je izcimilo iz nje.

NASI V AMERIKI

8. febr. je preminul v Clevelandu Frank Zaplata, doma iz Št. Petra in Kracu. V Ameriki je bival nad 19 let. Tu zapušča dva brata, v starem kraju pa soprogo.

— Iz Conneaut, O. naznanjajo, da je umrl rojak John Ljubi. Bil je star 43 let in doma iz vasi Višnji vrh, fara Bela cerkev na Dolejškem. V Ameriki je bival 25 let; 7 let v Conneaut, poprej pa v Clevelandu. V Conneautu zapušča žalujočo soprogo in pet nedolnih otrok, v Clevelandu pa tri hčere in nekaj drugih sorodnikov.

— V Clevelandu je umrl za pljučnico John Brožič, star 44 let. Zapušča žalujočo soprogo in strika Andra Brožiča. Pokojni je bil doma iz vasi Barilovec na Hrvaškem, kjer zapušča sestro in dva brata.

— Za častnega občana trga Planina na Notranjskem je bil imenovan znani trgovec z zlatino, Matija Pogorelec, ki je največji pripomožnik, da je bil preteklo poletje tam, oziroma v njegovem rojstnem kraju postavljen in odkrit spomenik pesniku Miroslavu Vilharju.

— V Clevelandu je umrl za pljučnico John Brožič, star 44 let. Zapušča žalujočo soprogo in strika Andra Brožiča. Pokojni je bil doma iz vasi Barilovec na Hrvaškem, kjer zapušča sestro in dva brata.

ITALIJA IN REPARACIJE

Pred kratkim je v milanskem listu "Popolo d'Italia" izšel članek, ki je napravil prilično mnogo senzacije v evropski javnosti. V članku je bil namreč odkrito stavljen predlog, naj se meddržavni vojni dolgov črtajo, da se s tem doseže možnost političnega sporazuma med evropskimi narodi, ki ga do sedaj ovira baje edino zamotani kompleks medsebojnih dolgov in terjatev. Vse te posamezne obveznosti pa imajo svoj konec v Ameriki, ki je upnik vseh upnikov ter je potem takem le od nje odvisno, ali naj pride do pomirjenja Evrope.

Znano je, da omenjeni milanski list služi odgovornim fašističnim činiteljem za forum, kjer se javnost obvešča o politični liniji fašistične države, zato je tembol jasno, da izhaja dalekosežni predlog v tako važni zadevi, kakor je brisanje vseh vojnih dolgov, naravnost od Mussolinija samega. Predsednik italijanske vlade jemlje na znanje nemško odpravo reparacijskih plačil kot dognano stvar, ki je neizpremenljiva in proti kateri je vsak odpor nemogoč, osebno pa da so nemogoče sleherne sankcije proti Nemčiji.

Na prvi pogled bi se zdelo, da je duce usvojil nemško stališče in da je podprl, kakor je stavljen podobni predlog za črtanje vojnih dolgov o priliki ruhrske zasedbe. Vendar pa pri podrobnem razglabljanju Mussolinijevega govora ni mogoče mimo dejstva, da je naperjen predvsem proti Ameriki, ki ima ključ do rešitve reparacijskega problema. Italijanski predlog hoče ustvariti enotno fronto evropskih dolžnikov proti preokceanskemu upniku. Pri tem bi se morala Nemčija pridružiti ostalim državam, ako hoče doseči črtanje vojnih dolgov, nakar bi bila v Washingtonu predložena skupna evropska nota. Italijanski listi, ki so za "Popolo" povzeli senzacionalni predlog, razmišljajo na vse strani to ducejevo inicijativo, poudarjajoč, da bi bila edino na ta način rešena svetovna gospodarska kriza. Že v teku Hooverovega moratorija, pravijo, se je opazilo precejšnje ožvilenje trgovine in zlasti v Ameriki se je posebno blagodejno občutil enoletni odlog. Iz tega sklepajo, da bi se popolno črtanje dolgov obneslo še boljše, zlasti pa da bi Ameriko v trenutku osvobodilo težav, ki jih ima z odpravo svojih industrijskih izdelkov. Dolga proste evropske države bi postale iznova placila sposobni odjemalci ameriškega blaga in vse velike mednarodne težave bi se uredile samo po sebi.

Odkar je ameriški kongres zavzel tako odločno stališče zoper črtanje vojnih dolgov, ni niti misliti, da bi Mussolinijeva pobuda imela kakšen uspeh, dasi duce misli, da bi predlog združenih evropskih dolžnikov in Nemčije, ki neposredno Ameriki ne dolguje ničesar, bil mogočna inicijativa, zmogljiva iz temelja izpremeniti sedanje mišljenje ameriške javnosti. Med tem pa vlada v Ameriki nazor, da bi evropske države vsako olajšanje dolžnih bremen porabile v oboroževalno tekmo, zato se smatra vsak popust za naravnost škodljiv evropskemu miru, ki je tedaj v dvojnem interesu Amerike.

Se v nekem drugem oziru je italijanski predlog precej nestvaren. Dotika se namreč samo nemških zahtev za črtanje dolgov, poudarjajoč, da je denarno vprašanje glavna kal nesolnosti evropskih držav. Pomirjenje Evrope bi se po mnenju Italije dalo kupiti s popustom reparacijskih dolgov Nemčije.

Tu Italijani ne vpoštevajo dejstva, da Nemci svoje zahteve ne smatrajo za predmet kakršnekoli politične kupčije, marveč zahtevajo črtanje reparacij kot svojo dobro pravico. Takisto zahtevajo razoroževanje drugih ali svoje lastno oboroževanje kot pravico, ki pripada vsakemu narodu. Poleg tega zahtevajo razne poplave meje v prid Nemčije. Vseh zahtev pa ne smatrajo za predmet kakršnegakoli mogočnega svobodnega dogovora, marveč kot popravilo krivic, ki jih je Nemčiji baje prizadejala Versailleska pogodba.

Dokler bo nemška mentaliteta taka, bi črtanje ali popust mednarodnih vojnih zadolžitev pač ne približal evropskih držav. V ostalem pa je italijanski predlog naperjen največji proti Franciji, ki ima terjati daleko več, nego ima od tega odvesti Ameriki. V slinčnem položaju je več evropskih držav in tem bi razveljavljenje reparacijskih dajatev prizadejalo hud udarec v narodno-gospodarskem pogledu. Največ bi seveda morale prinesiti na oltar zelo dvomljivega evropskega pomirjenja Amerika in Francija, ki zato samoumevno nočeta dosti čuti o popustih. Amerika se je popolnoma odmaknila od zadeve in v Lozani ne bo zastopala niti z običajnim pravalcem. Šele na razorožitveni konferenci v Ženevi bo zopet zastopana in iz poteka le-te bo sodila, ali naj pomaga Evropi in v kakšnih številki popusta naj se izkaže njena pomoč. A še glede tega so, kakor omenjeno, naziranja v Ameriki zelo deljena in velika večina javnega mnenja in odgovornih politikov odklanja vsako znižanje vojnih dolgov. Zato je za enkrat nemogoče reči, kaj je hotelo doseči fašistično vodstvo s predlogom, vsebovanem v članku "Popolo d'Italia".

— "Jutro".

Dopisi.

Brooklyn, N. Y.

Delniška seja Slovenskega Doma (American Slovenian Auditorium), 253 Irving Ave., Brooklyn, N. Y., se vrši v soboto 20. februarja ob osmi uri zvečer. Na programu bo volitev novega odbora za tekoče leto.

Na zadnji seji je bilo sklenjeno, da priredimo dne 21. februarja domačo zabavo. To bo zelo priložnost, kajti v ponedeljek bo praznik. Za vse bo dobro preskrbljeno, za stare in mlade.

Jacob Slabič.

NOVI PREDSEDNIK THE UNITED LIGHT AND POWER COMPANY.

Na organizacijski seji The United Light and Power Company je bil v torek izvoljen Mr. Frank W. Smith kot naslednik predsednika Matthew S. Sloan-a.

Mr. Smith je predsednik The New York Edison Company in je bil podpredsednik in generalni manager United Company. Za podpredsednika sta bila izvoljena Arthur H. Kehoe, električni inženir, in Ralph H. Tapscott, električni inženir. John C. Carroll, ki je bil pomožni tajnik United, je kot blagajnik nasledil George M. Moore-a, ki je stopil v pokoj po 40-letnem službovanju. Mr. Moore je stopil v službo United Company meseca aprila 1893 kot glavni knjigovodja. Pomožna blagajnika sta Gould A. Stebbins in John E. Scanlan.

Melville T. Chandler je zopet tajnik, John H. Aiken, pomožni tajnik, John H. Hooper pa novi pomožni tajnik.

Novi ravnatelj United so: Floyd L. Carlisle, Oscar H. Fogg, predsednik Consolidated Gas Co., Eugene R. Rosenquest, predsednik Westchester Lighting Company, in Philip Torechio, podpredsednik United in New York Edison Companies.

Na seji delničarjev The New York Edison Company so bili izvoljeni za nove ravnatelje: Charles E. Mitchell, Philip Torechio in George Whitney, na mesto George F. Baker-a, ki je umrl, ter F. W. Jessera in John D. Ryan-a, ki sta stopila v pokoj.

MESTO NA SVATBO — NA POGREB

Št. Jernej, 27. januarja.

Pri Vidmarju na Drami se je možila domača hči. Bilo je v nedeljo že tretjič oklicana in v ponedeljek bi se imela vršiti poroka. Vse je bilo pripravljeno za veselo ženitovanje, vse v nestrpnem hrepenenju in pričakovanju! Tudi nevestin brat, ki služi gorale, si je za to veselo priliko izprosil par dni dopusta.

Vračal se je proti domu srečni mladenič. Veselo je zvižgal in pel in se, po dolgi ločitvi, veselil svidenja s svojimi dragimi.

Prispel je na domače dvorišče. Toda, kaj je to? — Vse mrtvaško mirno in tiho, nikjer življenja in živahnosti, običajne ob taki priliki. — Okna zastrta s črnimi zavescami. Skozi nezastrite dele padajo blede plameni rmenne svetlobe. — Kakor bi sveče v sobi gorele? — Mladenec vztrepeta, zasluti, da se je nekaj bridkega zgodilo v domači hiši.

Trepetaje je prestopil prag veže in vstopil v sobo. — Ozrl se je po blede razsvetljenem prostoru, ozrl na vzvišeno mesto sredi sobe tihotne. — Zagledal se je v spečo osebo sredi blazin, zagledal z blazinim pogledom in spoznal. — Oče! — Zakričal je od bolelosti, vztrepetal in nezavesten omahnil svojim dragim v objem. — — —

Sin je jokal, tožil, tarnal in prosil. A mrtvi se ne vračajo! — Tiho in mirno je spal dobri mož med belimi svečami in snival večni sen. Spal je dober mož, Ignacij Vidmar, spal vedno spanje krepak in čil, dober in zvest svojemu Bogu vse dneve življenja.

V ponedeljek, ob 9. prav ob času zaželjene poroke, je bil pogreb dobrega moža. Številna množica ga je spremljala, številni črni svatje so mu sledili na zadnji poti v tihi dom. Sama žalost in jok, namesto veselja, vriska in petja!

ČE IMA EN PRST PREVEČ

Zanimivo obravnavo so imeli tedni v Budimpešti, kjer je pognala strojepliska pred sodišče brezvestnega bankirja, ki jo je bil zapeljal in ji pustil nezakonskega otroka brez alimentov. Mož namreč ni hotel priznati, da je otrok njegov. Mlada, razočarana mati je potožila sodniku svoje gorje in ga prosila, naj obsodi borznega magnata na plačevanje alimentov v znesku 120 pengoe mesečno, kar po njenem mnenju zadostuje za najskromnejše preživljanje matere z otrokom. Vsa obupana je zapeljana strojepliska plakala in že je mislila, da niti pred sodiščem ne bo našla pravice. Naenkrat se ji je pa razjasnil obraz in zmagovalno je vzkliknila: — Gospod sodnik, vprašajte prosim obtoženca, koliko ima prstov na desni nogi.

To neprizadevano vprašanje je sodnika zelo presenetilo, še bolj se je pa čudil, ko je zakrknjeni bankir naenkrat vstal, rekoč: — Dobro, alimente bom v redu plačeval. In brž jo je odkuril iz sodne dvorane. Na hodniku je baje prestrašeno poskočil od otroškega vozčka, ki je iz njega molela nočica živega corpus delicti, a na nji je bil tudi en prstek več.

ZAŠČITITE ČESEN!

Tako je zaklical v francoski zbornici poslanec Marcombes, ki objavlja v pariških dnevnikih zgodovino te rastline na francoskem. Južni Francoz si brez česna ne more misliti nobene jedi. Tudi francoski državniki in politiki, ki so doma iz južne Francije, so si v tem pogledu enaki s svojimi rojaki.

Česen, pravi Marcombes, je bil znan že starim Rimljanom, ki so ga bili prevzeli od Egipčianov, kjer je bil česen že v prastarih časih kot zdravilo in okrepilo. Faraoon Keops je delil česen med sužnje kot poseben dokaz svoje naklonjenosti. Baje gre česnu največja zasluga, da so se piramide dogradile do kraja.

Tudi grški Aristophanes je bil prepričan, da prinaša uživanje česna ljudem pogum in moč. Vergil je spesnil o česnu posebno pesem, rimski pesnik Horac pa je bil nasprotnik te rastline. Še več. Bil je sovražnik česna in je šel tako daleč, da je predlagal, naj bi se s česnom pitali samo morile. Rimski legionarji pa so dobivali dnevno obrok česna, ki je bil v starem Rimu izrazita vojaka jed. Kadar so vzeli Rimljana k vojakom, so znane rekli o njem: Šel je med česnojede.

TUDI OPICE SO PLEŠASTE

Moški, ki jim začno lasje izpadati in ki dobe plešo, niso edini plešci na svetu. Njihovi najbližji sorodniki iz velike rodovine živali, ki tvorijo prvo skupino takoj za človekom, so tudi včasih plešasti. Tudi našim ubogim sorodnikom, stanujočim na drevesih, začnejo radi izpadati lasje ali pa dobe na sencih sive lase kakor ljudje.

Opice je opazoval dr. G. Miller dolga leta in zlag je objavil svoja opazovanja v posebni knjigi. Kakor pri moških, tako začne tudi pri opicah na stara leta lasje izpadati. Toda pri opicah se pojavijo znaki starosti te vrste navadno mnogo prej nego pri ljudeh. Popolnoma plešasti so nekateri stari šimpanzi. Lasje črnih opic s Celebesa so na stara leta prav tako sivi, kaor lasje starih ljudi. Druge vrste opic imajo pa pleše na temenu glave, na stara leta pa izgube sploh vse lase.

NORTH GERMAN LOYD

naznanja, da je sprejel Mr. Vincenta Ujeicha za svojega jugoslovanskega potniškega agenta v svojem newyorškem uradu. Kot tak bo Mr. Ujeich v kratkem obiskal vodilne jugoslovanske naselbine po vzhodnih državah.

Reži telo bolezenskih glivic

Nuga-Tone očisti život bolezenskih glivic, katere slabe živce, mišice in druge življenjske organe, ki povzročajo veliko boleznih in revščin. Čisti kri, odpravi zaprtico, glavobol, napetost in žestotne nered. Ko ste jemali Nuga-Tone nekaj časa se bodele gotovo počutili močnejši in prenovljeni in vaše spanje bo počitno in osvežujoče. Prav gotovo si nabavite steklenico Nuga-Tone. Na prodaj je v lekarnah. Ako ga vaš leknar nima, recite mu naj ga naroči za vas od trgovca na debelo. — Adv.

Peter Zgaga

— Ali ste bili že kdaj kaznovani? — je vprašal sodnik potehuha.

— O, seveda sem bil že večkrat — je odvrnil samozavestno — toda parkrat sem bil tudi oproščen, kar vsekakor nekaj šteje.

Japonski delegat na razoroževalni konferenci je rekel: — Japonska resno hrepeni po trajnem miru. Japonska odobrava vse predloge glede razorožitve. Možak je pa pozabil dostaviti: — Ampak le v slučaju, da bo Kitajska premagana in razorožena.

V Nemčiji se dva ptezata za predsedniško čast: Hindenburg in Hitler.

Hindenburg je star soldat, dočim je Hitler razmeroma mlad prevratnež, ki mu je Mussolini najvišji vzor.

Nemški volilci nimajo posebne izbire, toda po mojem mnenju bo dosti bolje, če izvolijo Hindenburga.

Deda je že toliko letih, da se mu ne bo več ljubilo s sablje ropetati.

Suhači so začeli popuščati. Sedaj bi že štiri procentno pivo dovolili.

Nazadnje jih je vseeno srečala pamet in so začeli uvidevati, da bi bil kozarec štiriprocentnega piva dosti boljši nego je kozarek strupenega gazolina, ki je skoro vsepovsod po petdeset centov na prodaj.

Dan po poroki je rekla moderna nevesta svojem možu: — Da jaz ne znam kuhati, dragi moj, je samoposebi umevno. Toda, da ti ne znaš kuhati, je naravnost škandal.

To se je zgodilo v neki balkanski državi, kjer imajo radovedne poštarice še vedno navado pisma odpirati.

Poštarice so silno radovedne. Posebno stare poštarice in če so še device povrleže.

Pa se je zgodilo, da je v tistih krajih živel tudi imeniten graščak, bil je grof ali baron, in je bil pameten ter razsoden, kot so grofje in baroni le redkokdaj.

Pisril je pisma na vse strani sveta, in odsevpovsod so se mu naslovniki pritoževali, da so sprejeli od njega pisma, ki so bila na pošti najbrž odprta, nato pa zopet zalepljena.

Graščak je dolžil poštarice v vasi, ki je bila stara kakih petdeset let in se je že zadnjih trideset let ozirala za ženino, toda ženina ni hotela biti od nikoder.

In ker svojih strasti ni mogla z ljubeznijo potolažiti, je odpirala pisma, jih čitala ter tako tešila svojo radovednost.

Nekega dne je pa postalo brhkemu graščaku vse skupaj odveč. V grad je pozval znamenitega advokata ter vpričo njega napisal svojemu prijatelju pismo sledeče vsebine:

Dragi prijatelj:

Ker bi skoraj prisegel, da gospodična poštarica odpira pisma, ki ti jih pišem, sem sklenil, da jo nekoliko kaznujem in zato prilagam pismu živo bolho. Gotovo se bo gospodična bolhe ustrašila in bo prenehala s svojim početjem. Te pozdravlja

Tvoj prijatelj.

Tako je napisal v navzočnosti odvetnika in pismo zalepil.

— Toda kje je bolha? — ga je vprašal odvetnik. — Bolhe niste dajali notri.

— Mi niti na um ne pride, — je odvrnil graščak.

Njegov prijatelj je dobil pismo, in ko ga je odprl, je skočila bolha iz njega.

Mali Oglasi imajo velik uspeh

Prepričajte se!

KRATKA DNEVNA ZGODBA

A. OLSEN:

MODERNO MUČILNO ORODJE — RADIO

— Pravim, da tako ne more iti dalje, — kriči Galkin nad svojim sostanovcem Sizovom. — Jaz se moram učiti. Ali bom pometal sobe!

— Čemu ti ekstremi? — odgovarja flegmatični Sizov. — Usoda nam je naklonila sobo z vmesno steno. Preseli se na ono stran, pa bo. Zmerjava se lahko tudi skozi steno.

Tako sta tudi storila. Sizov je zaklenil vmesna vrata in jih zastavil z omaro. Samo na nekaj sta bila prijatelja pozabila: Zvočnik je ostal v Galkinovem delu sobe. Žica je bila napeljana skozi steno do stikala v drugi polovici sobe.

Sizov je drugi dan odšel zgodaj na delo. Tudi Galkin je zgodaj vstal, dasi je imel prost dan, in sedel za knjigo. Na glas čita: — Tekoča kampanja za nabavo žita je pokazala, da selski sovjeti...

Kar naenkrat ga prekine debel glas: — Halo! Dobro jutro, tovariši! Začnimo! Začnimo jutranje proste vaje! Odročiti: zdaj! Levo, desno!

Galkin se ježno ozre na zvočnik in čita dalje: — ...ogromno delo pri izvrševanju državnih nalog...

Neznani bas pa buči dalje: — Začnimo! Desno: hop, hop, hop! Levo: hop, hop, hop! Dobro! Odo-dah.

— Da bi te vrag, — mrmra Galkin. — Zdaj moram spet od začeta. Tedaj: tekoča kampanja... Hop, hop. Ali naj preneham vod. Da, toda če me udari tok? Dve tri ure s minule, kakor bi trenili. Galkin je v tem času prečital le deset vrstic. Opogumil se je in se odločno lotil učenja. — ...vendar moramo poudariti, da je organizacija mas z skupno delo...

Mehak ženski glas je začel: — Halo, halo! Otroci, ponovimo večerajšjo pesemco. Napravite z ročicami trobento! Tako, trobite za menoj: — du-lu, a-du-du-du-du! Ste vsi razumeli? Dajmo, začnimo vsi!

Galkin čita ubupan dalje: — prečeste napake se dajo odpraviti samo s temeljitim ajdu-ne, ne, s temeljitim preračunavanjem hop hop... Mislim, da so zdaj nehali, pa začnimo znova...

— Zdaj pa, otroci, rešite uganko:

Ni pijano, pa se opoteka in valja po tleh, nima zob, pa se grize. Kaj je to?

Galkin si stiska ušesa in bulji v knjigo: — ...zaradi nedostatkov v vodstvu... Kaj je neki to? Nima zob, pa grize? Stenica? Draginja? Ampak zakaj se potem valja po tleh.

Ženski glas žvrgoli: — A, je težko? Pomislite malo!

Po nadaljnjih dveh urah zi je vtaknil Galkin toplomer pod pazduho, porabi napovedani odmer in začel: — Tekoča kampanja za nabavo žita je pokazala, da...

— Halo, halo! Moskva. VCSPS. Pozor! Tako se začne predavanje o kolektivnem gibanju v tatarski republiki. Predavatelj govori v tatarsčini! Pozor!

Galkin je prisluhnul. Spočetka

mu je bila tatarsčina všeč. pozneje se mu je zazdelo čudna, dolgočasna, še kasneje pa bedasta in nezgodna. Zakopal se je v blazine in bral z nogami, dokler ni izžubil zavesti.

Ko se je Sizov vrnil pozno zvečer domov, se je prestrašil nad silnim truščem v sobi in divje kričal: — Aj - du - du! Odročiti! Levo, desno, gor, dol! Hop, hop! Aha, praseci! Nima zob, pa le grize! Po tleh se valja! Tisoč kilociklov v go-be!... Ob koncu je sledila grozovita ruska kletvica.

V skrben je Sizov vzdignil telefonsko slušalo, poklical opazovalni oddelček in naročil rešilni voz za prijatelja Galkina.

DALJNOVID POD VODO

S topografskimi zvonovi je mogoče prodrati le v omejeno globino in tudi s posebnimi pripravami, n. pr. s kroglo, ki jo je uporabljal ameriški raziskovalec prof. Beebe, je možnost proučevanja morske globine še vedno omejena. V splošnem so učenjaki uporabljali duhovite aparate za lov posameznih globokomorskih bitij, a to ni moglo dati pravega vplogleda v življenje na dnu morja.

Sedaj pa je izumil ameriški raziskovalec dr. Hartmann umno pravico za direktno opazovanje tega življenja, ne da bi bilo treba raziskovalcu potapljati se v globino. Hartmann je montiral v močno jekleno kroglo znano snemalno aparaturo za gledanje v daljavo, tako zvani televizor. Okoli snemalnih leč in na krogli sami so montirane močne reflektorki, ki osvetljujejo okolico skozi kremenčevosteklo. K televizorju in od njega vodi močan kabel, ki prenaša potrebni električni tok. Opazovalec sedi lepo na kopnem ali na ladji in opazuje s sprejemnim aparatom slike podmorskega življenja. Te slike lahko poljubno snema tudi s kinematografsko kamero, ki je vdelana spodaj v krogli in ki jo ima v oblasti s pritiskom na električni

gumb. V krogli sami so še avtomatične priprave za izenačevanje notranjega in zunanega tlaka, dalje motor, ki poganja vijak na spodnjem delu krogle, da se moreta dvigati in padati.

Prve poskuse bo izvršil Hartmann v Sredozemskem morju, in sicer hoče ugotoviti v globini morja ostanke nekdanje zveze med Afriko in Evropo in ostanke nekdanjih mest, ki so baje izginila s to kopno zvezo na morsko dno.

Če se poskusji posrečijo, bo mogoče tudi sirsii javnosti gledati podmorske čudce na filmskem platnu.

ZAKLADI NA DNU MORJA

Med svetovno vojno so potopili mnogo ladij, ki so imele natovorjene prave zaklade. Pred nekoliko leti so dvignili n. pr. parnik Laurence, pri čemer so zavarovalne družbe zaslužile ogromne svote. Ta čas skušajo rešiti parnik Egypt, ki je imel med tovorom 5 ton zlata in 45 ton srebra, ter iščejo Lusitania, ki je hotel spraviti iz Amerike na Anglesko za pet milijonov dolarjev v zlatu in bankovcih.

PRAVLJICA O ČIČERINU

Bivši sovjetski ljudski komisar za zunanje zadeve Čičerin je postal zadnje čase predmet zanimanja inozemskega tiska. Nekateri ameriški in angleški listi so posneli po nekem francoskem provin-cijalnem listu vest, da je bil Čičerin v Moskvi zaradi pijančevanja in beračenja aretiran in da so ga spravili v sirotišnico. Iz Moskve pa poročajo, da se je Čičerin pri čitanju tega poročila imenito zabaval in izjavil, da si skoraj, ne more misliti razburiljiveje aretacije, kakor je bila ona, k iso jo opisali v inozemskih listih. (Tudi mi smo posneli po čeških listih vest, da so Čičerina pobrali onemoglega na cesti v Tomsku.)

Po poročilih iz Moskve pa živi bivši ljudski komisar za zunanje zadeve, ki je star sedaj 73 let, v zelo dobrih in urejenih razmerah. V Moskvi ima udobno stanovanje in gospodinja vzorno skrbi za starega moža. Sovjetska vlada mu je dala na razpolago avto, ki se Čičerin rad vozi z njim po mestu in okolici na sprehod. Drugače pa živi skromno in se v javnosti skoraj sploh ne po-kaže. Poleg zunanje politike sovjetske Rusije se zanima samo že za glasbo in literaturo.

Vse Čičerinovo življenje je bilo polno ljubezni do glasbe. Čičerin je bil izborni pijanist in bil prav lahko napravil kariero tudi kot virtuoz. Njegovi najožji prijatelji so imeli opetovano priliko občudovati njegovo umetnost. Zdjaj piše Čičerin zgodovinsko razpravo o Mozartu. Strokovnjaki, ki so del njegove razprave v rokopisu čitali, pravijo, da bo to delo velike literarne in zgodovinske vrednosti. Čičerin se še vedno drži svojih starih delovnih metod. Dela namreč samo ponovi, čež dan pa spl. Tako je delal tudi kot komisar za zunanje zadeve, ko je zaslovel po svetu tudi s tem, da je rad povabil diplomate tujih držav na posveto-vanja in zakuske ob 4. ali 5. zjutraj.

TRAGEDIJA V PARLA-MENTU

Na dan pred sv. Tremi kralji se je v poljskem parlamentu, v sejm-u, dogodila žalostna, kakršne doslej ni bilo v zgodovini parlamentarizma. V glavni sejski dvorani nad predsedniškim prestolom se je obesil poslanec Varynski. Pokojni je igral važno vlogo v poljskem političnem življenju, posebno zadnja leta, odkar je prišel kurz železne roke. Bil je voditelj skrajnega fašističnega krila vladnega bloka. Prav v zadnjih časih je razburil vso javnost s svojimi senzacionalnimi članki, v katerih je zahteval, da se mora vsaka opozicija brez usmiljenja in z vsemi sredstvi udusiti. — Časopisje poroča, da je svoje dejanje izvršil v blaznosti.

ČUDAŠKI LORD

Te dni je umrl v Londonu čudaški lord Kimberley, star 83 let. O njem se lahko reče, da je ostal vse življenje zvest svojemu rodbinskemu grbu, ki je bil na njem naslikan pošten krepelec. Lordovo geslo je bilo "udri" in čudaški angleški plemić se je s svojimi znanci, pa tudi s tujimi ljudmi neštoto-krat stpel. Na seji občinskega sveta v Norfolku je nekoč ozmerjal nekega občinskega svetnika s stra-hotopcem in ga izval na dvoboju. Do dvoboja pa ni prišlo, ker so poredovali sorodniki obeh strank. Ko je lord Kimberley kandidiral v svojem kraju, je poravnal svoj spor z nasprotnikom kar na mestu, a na volilnem shodu je navlil nanj in ga pošteno obdelal s pestmi. Zato so ga sicer črtali s kandidatne liste, jezo si je bil pa le ohladil.

Lord Kimberley ni bil prav nič hud na divje lovcu, ki so streljali divjačino po njegovem revirju; — plačeval je celo denarne globe za nje in jih zagovarjal pred sodiščem. Znan je bil njegov rek: — Če bi zagledal zadnjega fazana na svetu, bi ga mirno ustrelil in očrtal. Lord ni imel rad niti policije, niti šole. Leta 1919. se je naenkrat pridružil delavski stranki in leta 1923 je podpisal stavkujoče delavce. Seveda mu je angleško plemstvo to zelo zamerilo.

NEHVALEŽNOST — PLAČILO SVETA

Ko je leta 1506. umrl Kristof Kolumb, so dokazila o odkritju Amerike postala dedščina njegovih sorodnikov, ki so po imenu svoje-ga posestva dobili naslov "vojvod veraquaskih". Vsi Kolumbovi potomci so skrbno čuvali vse dokumente slavnega potnika in drznega raziskovalca neznanih pokra-jin, neustrašivega mornarja, ka-terega uspehi so skozi stoletja navduševali in podžigali duha učece se mladine. Vse do l. 1926. so vera-quaski vojvode skrbno čuvali ta njegov arhiv kot veliko rodbinsko svetinjo.

Vojvode veraquaski, potomci Kristofa Kolumba, so od l. 1709 za španski narod postali veljavni, ker so pričeli gojiti posebno pasmo bikov za med španskim ljudstvom tako priljubljeno bikoborbo.

Španske vlade so v teh stoletjih ponovno poskušale priti v posest zasebnih dokumentov o odkritju Amerike. Šele l. 1926. je prišlo do sporazuma. Poslednji potomec Kristofa Kolumba don Emanuel je pristal na to, da vse te dokumente izroči španski vladi proti visoki od-kupnini. Don Emanuel je bil strasten igralec in je zapravil vse pre-moženje. Pogodil se je z vladjo in ji podal za španski narod tako dra-gocene dokumente.

Diktator Španije general Primo de Rivera je te dokumente odku-pil za državo z dohodki posebno v to prirejanje svetovne razstave v Barceloni in Sevilji, ker državna blagajna s toliko vsoto ni mogla razpolagati. Tako so prišli ti do-kumenti v državno posest in ne-davno so bili razstavljeni v poseb-nem muzeju "Obel Indij" v Sevilji. V tem zanimivem muzeju so vsi spisi o potovanjih Kristofa Kolumba razvrščeni po časovnem re-dju.

Prvi dokument je pismo portu-galskega kralja od 20. marca l. 1488. v katerem priporoča Kolum-ba španskemu kralju, naj mu fi-nancira njegovo potovanje v ne-znane kraje. Šele po štirih letih (1492) se je Kolumbu posrečilo za svoje načrte pridobiti špansko kra-ljevo dvojico kralja Ferdinanda in Izabele, da sta mu dala potreben denar za prvo potovanje, za zgru-ditev potrebnih ladij in sta izdala nalog, da so vsi za ekspedicijo po-trebni predmeti prosti davka.

Amerika je bila odkrita, Kolumb je pripravil svojo drugo ek-spedicijo. V pismih mu kralj in kra-ljica dajeta nasvete in navodila za novo ekspedicijo v "Indijo". Kri-stofa Kolumba v teh pismih ime-nujejo "Desubridorja". Sledijo dokumenti, iz katerih je razvidno, da je kralj Kolumba, ki je bil že preje imenovan za admiralja, pod-kralja in guvernerja obeh Indij, i-menoval že za glavnega poveljni-ka vojske in mornarice. S tem je Kolumb dobil pravico sam imeno-vati častnike in v kraljem imenu izdajati povelja. V drugih pismih so navodila, kako naj se vlada v že odkritih in še neodkritih zem-ljah.

Ko se je Kolumbu posrečila tu-di druga ekspedicija v Ameriko in je Kristof poslal prva poročila v Španijo, kažejo razna pisma prve sledove nevoščljivosti in sovraštva, ki mu je zagrenilo njegov zaton življenja. Kolumb odgovarja. V posebnem pismu zavrača očitke, da se je obogatel na nepošten na-čin.

Poznejša pisma iz l. 1497. (april, maj, junij), dokazujejo, da je slavn-i potnik še vedno užival zaupanje kralja in da so mu pustili vse pri-vilegije neokrnjene. Intrige pa so že pričele dejstvovati in s predlo-gom nadaljnjih dokumentov lahko korak za korakom zasledujemo, ka-ko seme denuncijantov klje in se razvija v — zlo. Leta 1500. je do-bil Francisco de Bodavilla nalog, naj aretira Kolumba. Po kraljevem nalogu je bil slavní mož, ki je odkril Ameriko, pripeljan v Španijo, v težkih okovih, spremljan od šte-vilne straže, obtožen strašnih de-ljanj.

V ječi piše Kolumb svoj zagovor. Lastnorčno napisan je najboljši dokaz o nehvaležnosti napram velikemu možu. Kristof Kolumb na-števava vse usluge, ki jih je storil kroni in se nato bridko pritožuje nad nehvaležnostjo, ki jo je moral sedaj doživeti. Zdi se, da je ta pritožba in pismena spoved imela uspeha, kajti že leta 1501. je bila storjena krivica popravljena. Papež Aleksander VI. se je zavzel za Kri-stofa Kolumba in španski kralj se v posebnem pismu sv. Očetu opravi-čuje in poroča o njegovih velikih delih in zaslugah. Iz iste dobe je o-

hranjena tudi od Kolumba lastno-ročno napisana prošnja na pape-ža, v katerem prosi za šest redni-kov, ki naj bi ga spremljali na po-tovanju in novi odkrite pokrajine. Sledi pismo kralja Ferdinanda in kraljice Izabele, v katerem izraža-ta svoje obžalovanje, da sta verje-la obrekovalcem. To je poslednje priznanje za nesebično delovanje Kristofa Kolumba, ki je 21. maja 1516 umrl v največji bedi, zaniče-van in preganjan, kakor to opisuje v svoji oporoki pisani šest dni pred smrtjo. Oporoka, v kateri toži o nehvaležnosti sveta, je poslednji dokument v tem zanimivem mu-zeju.

V ZLATI KLETKI

Berlinsko obrtno sodišče je u-godilo zahtevi neke služkinje, ki je terjala svojo plačo. Zadeva je zou-dila veliko zanimanje, ker je bil tožen eden izmed vodilnih nemških težkih industrijalcev z več milijon-skim premoženjem.

Hišna je pripovedovala: — Ko sem prispela v mesto, kjer sem imela nastopiti službo, sem se na-ravnost zavzela. Tudi poprej sem imela dokaj dobre službe, a kaj takega nisem pričakovala. Na raz-polago mi je bilo posebno lečeno stanovanje: dve sobi s kopalnico, in razen mene nikogar notri. Gos-pa je bila tako prijazna, da ne morem povedati. Hrana je bila si-dajna. Nikoli poprej nisem misli-la, da bom tako gosposko jedla.

Kratkomalo je hišna po pravici mislila, da se ji je nasmehnila sre-ča. A kmalu se je na svoje začude-nje morala prepričati, da ne sme storiti koraka, ne da bi ji sedila gospodinja ali drugi opazovalce.

Ko sem pospravljala sobe, — pripoveduje dekle, — me je stalno kdorkoli opazoval. Naposled sem pričakala drugo nedeljo, ki je bila po določilih službene pogodbe moj prosti dan. Popoldne sem smukni-la iz hiše, a gospodinja me je pričakovala pred vrati v luksuznem avtomobilu. Penudila mi je prostor in me peljala v modno restavracijo, kjer sva poslušali godbo in pili čaj. — Kam pa hočete zdaj? — me je vprašala po koncertu, v gle-dališče ali kinematograf?

Hišna se je prepričala, da ne sme niti trenotek ostati na samem. A iz katerega vzroka? To je zvedela šele polagoma in dokaj pozneje. Gospodar po stalnih polomih ni zaupal nobeni banki ter je hranil doma velike denarne zneske. Stalno se je bal, da ne bi to zvedeli razbojniki in tatovi. Skoro sleher-no noč je predsedel pri pisalni mi-zici, presteval novce, odpiral in zopet zapiral oklopne blagajne. Hišna se je naposled prepričala, da zataji gospodinja vsa pisma, ki jih je do-bivala od sorodnikov in znancev. Navnela se je zlate kletke, kjer je bila popolnoma odrezana od o-stalega sveta. Zapustila je službo in sodnijskim potom morala zahte-vati plačo.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvez!

z velikimi stroški. Mno

go jih je, ki so radi sla

bih razmer tako priza

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na

ročnino točno.

Uprava "G. N."

JEJTE DOBRO — TODA

KAJ?

V teh časih gospodarske krize in obubožanja je izbira jedi še posebno važna. Treba je gledati na hranilno vrednost in na — ce-no.

Važno in ceneno ljudsko živilo je bil in ostane krompir. Kar luhko spretna gospodinja napravi iz njega, zagotavlja spremembo v jedilnem listu za ves teden. Od krompirja v obličah preko krom-pirjeve kaše do praznega krom-pirja in krompirjevih slastic je o-gromen korak. Krompir nudi vse možnosti prehrane za otroke in odrasle, za zdrave in bolnike. Krompir je izvrstno hranivo, ki vsebuje mnogo vitaminov in vi-soko vrednih temeljnih snovi, beljakovin in ogljikovih hidratov, brez katerih se človek ne more prehranjevati.

To velja tudi za sladkor, ki si-ker ne vsebuje vitaminov, pač pa ogljikove hidrate in sicer v tolik-šni množini, da bi mogli eboje istovetiti. To je neobhodno po-trebna podlaga človeške hrane poleg beljakovin. V kateri obliki zaužijamo ogljikove hidrate, ni važno, a v času gospodarske kri-ze jih bomo vsekakor jemali v ko-likor mogoče čisti obliki, kot slad-kor, že zato, ker so take najcenej-si. Prejšnja pokolenja so smatra-la sladkor za delikateso ali celo za pomembno sredstvo, toda znanost je o tem že davno izrekla svojo sodbo.

Krompir in sladkor sta v času gospodarske stiske dobra in cene-na podlaga prehrane.

ZA DOM SLEPIH V LJUBLJANI

John Kromar, R. F. D. 1, El-dred, Pa., 50c.

Denar sprjeli in ga bomo izro-čili na pristojno mesto.

Uredništvo.

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

MOLITVENIKI

SVETA URA	
v platno vez.	..90
v fino usnje vez.	..150
v najfinejše usnje vez.	..180
v najfinejše usnje trda vez.	..180
SKRBI ZA DUŠO	
v platno vez.	..90
v fino usnje vez.	..150
v najfinejše usnje vez.	..180
RAJSKI GLASOVI	
v platno vez.	..90
v usnje vez.	..120
v fino usnje vez.	..150
v najfinejše usnje vez.	..180
KVIŠKU SECA	
v imitirano usnje vez.	..90
v usnje vez.	..90
v fino usnje vez.	..150
v najfinejše usnje vez.	..180
v najfinejše usnje trda vez.	..180
v bel celluloid vez.	..120

NEBESA NAŠ DOM
v ponarejeno .....1.
v najfinejše usnje vez.150
v najfinejše usnje trda vez.180

MARIJA VARNINJA
fino vez.120
v fino usnje.150
v najfinejše usnje trda vez.180

Hrvatski molitveniki:

Ujeha Jastarovi, fina vez.	..1.
Slava Bogu, a mir ljudem, fina vez.	..150
najfinejša vez.	..180
Zvonice nebosti, v platno.	..90
fina vez.	..1.
Vilma, najfinejša vez.	..180

Angleški molitveniki:

(za mladino)	
Child's Prayerbook:	
v lavraste platnice vezano	..30
v belo kost vezano	..110
Come Unto Me	..30
fino vezano	..35
Key of Heaven:	
fino vezano	..35
v usnje vezano	..70
v najfinejše usnje vezano	..120
(ZA ODRASLE)	
Key of Heaven:	
v celoid vezano	..120
v celoid najfinejši vez.	..150
v fino usnje vezano	..150
Catholic Pocket Manual:	
v fino usnje vezano	..130
Ave Maria:	
v fino usnje vezano	..140

POUČNE KNJIGE

Angleško slovensko berilo	..2.
Angleško-slov. in slov. angl. slovar	..50
Amerika in Amerikanci (Trunk)	..5.
Angleška služba ali nauk kakš se naj streda k sv. misi	..10
Boj nalezljivim boleznim	..75
Cerkniško jezero	..120
Domaci živinodravnik broširano	..125
Domaci zdravnik po Knajpu: broširano	..125
Govedoreja	..150
Hitri računar	..75
Jugoslavija (Melik) 1. zvezek	..150
2. zvezek, 1-2 snopci	..180
Klasično (Skalički)	..2.
Kratka slova gramatika	..30

Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov	..30
Kako se postane državljani Z. D.	..35
Kako se postane ameriški državljani	..15
Knjiga o dostojnem vedenju	..50
Kubična Računica	..75
Liberalizem	..50
Ljubavna in snubilna pisma	..35
Materija in energija	..125
Mlada leta dr. Janeza Ev. Kreka	..75
Mladeničim. 1. zv.	..50
II. zv.	..50
(Oba skupaj 99 centov)	
Mikarstvo	..1.
Nemško-angleški tolmaz	..140
Najboljša slov. kuharica, 608 str. lepo vez. (Kališček)	..5.
Nemščina brez učitelja:	
2. del	..30
Nemško-slovenski slovar	..225
Največji spisevnik ljubavnih in drugih pism	..75
Ojačen beton	..50
Obrtne knjigovodstvo	..150
Perotinarstvo, trdo vez.	..180
broširano	..150
Pravila za sliko	..65
Puščine motnje na alkoholisti pod-lagi	..75
Praktični računar	..75
Pravo in revolucija (Pitamic)	..30
Pročhodniki in idejni utemelji ru-skega idejalizma	..150
Radio, osnovni pojmi iz Radio tehnike, vezano	..2.
broširano	..175
Računar v kronski in dinarski veljavi	..75
Rečni slov. Italijanski in Itali-janski-slovenski slovar	..90
Rečni spisevnik vsehovrstnih pism	..50

Vsakovrstne KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Telephone: CHELSEA 3378

POPOLEN CENIK JE PRIOBČEN
V TEM LISTU VSAKI TEDEN

VSE SE PREBOLI

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
Za Glas Naroda priredil I. H.

29

(Nadaljevanje.)

— Toda ne, ne, — je vse kričalo v njej, tako ni bila. Saj ga je ljubila; hlapčevska dela bi mogla opravljati zanj, vso svojo srečo je videla v njem. Ali se sam ni zavedal, kaj vse mu je dala?

Ali jo je v onem neizmerno lepem času, v katerega je položila vsa hrepenja, vse sanje svoje mladosti, v katerem je plavala v oblakih — ali jo je tedaj res imel samo za model? Ali so bili njegovi peljubi samo za laž?

O, vse je našla v tej noveli, celo svoja pisma. Skrič se ji sree in tedaj ji šine v glavo misel: Joško, ki se je tako prijateljsko zatopil v Ulrihove spise, ali bo v Violi spoznal njo?

Toda ne, saj ni nič vedel, ni mogel vedeti. Ako pa bi pri vsem tem prišel do tega, boljše umreti, kot pa mu še enkrat stopiti pred oči.

Margareta kleči pred svojo posteljo; obraz zakopan v blazine. Razkričala bi svoje bolečine, samo da bi si mogla olajšati sree, to da morala je vse tiho prenesti. Nikdo ni smel niti slutiti, da je v njem srečo gledala nesrečna ljubezen, ponižan deklški ponos. Vso njeno sramoto je tako jasno odkril.

V tej uri se je pod njo rušil svet. Toda ne samo njej — tudi nekemu drugemu se je podrlo celo nebo.

Kajti med tem, ko je bral Ulrihovo povest, je kmalu spoznal, da je vse to, kar je popisal o doživljajih, doživel z Margareto Homčevco.

Vse je bilo res, kar je tukaj bral. Vročina ga spreleti in kot mrena mu je nekaj padlo od oči. Naenkrat je videl vse. Zaradi tega je bila Margareta vsa drugačna, zato se ga je tako sramežljivo izogibala — bila je ljubica barona Ulriha Kamnikarja. Popolnoma je poznal njeno lepoto, njeno nežnost, njeno boječo, vročo strastno naravo.

— Ne — naenkrat zakriči in skoči pokonci. Kako je bilo to mogoče! Margareta, ki jo je oboževal, katere deklški čast je tako spoštoval, da se ni niti upal objeti jo in jo poljubiti, kot je to njegova skrivna ljubezen zahtevala, ki mu je bila sveta in nedotakljiva. In tedaj je prišel drugi in mu nesramotno vzel to, kar je bilo njegovo.

In Margareta je pozabila na svojo deklško čast in se lahko-mišljeno vrgla drugemu v naročje.

V veliki bolesi je še enkrat prebral oni odstavek, nato pa je glasno vzdihnil v nepopisni bolečini. Prej bi bil vrjel, da se bo pogreznil svet, kot pa to.

Toda ne — tako lahkomisljena ni bila Margareta. Postala je žrtev umetnosti Ulrihovega zapeljivanja žensk. Dobro je razumel, da je bilo v posvetnosti izkušnemu Ulrihu lahko zapeljati mlado, nedolžno dekle.

Kaj pa je napravil Ulrih s kraljevskim darom, ki mu ga je dala Margareta s svojo ljubeznijo, ki je njega, Joška, tako osrečevala? Na cesto je vrget ta dar, ker ni poznal njegove vrednosti. Napisal je lepo povest, ki mu je prinesla čast, priznanje in denar.

Na drugi strani pa je stalo uničeno življenje.

Široko stegne svoje roke in trdo stisne pesti. Da bi mu zdaj prišel v njegove roke. Ne bi mu bilo dobro.

Silil se je, da bi se pomiril, da bi mogel brati dalje, ker je bil radoveden, kako usodo je Ulrih določil Violi.

Zaničljivo, ježno se zasmije. Zares pestro življenje, ki je vavilo navzgor in navzdol. Ali je Ulrih to čistost in sladkost tega dekleta tako nizko cenil, da jo je slednjič pustil v blatu? Tam na cesti kot vlačugo? Ali ni mogel ničesar drugega najti v svojem popisu? To je bilo sploh značilno zanj.

Uboga Margareta, uboga dekle!

Nazvleče svoji bolesi polne jeze ga je navdajalo usmiljenje, do nje, ko je mislil, da je tudi sama že morala brati. Koliko bo trpela! Poznal je njeno rahlo, občutljivo dušo in bolj kot oni, ki mu je bila samo igrača in plen njegovih pohotnih želja. In zavrgel jo je, ko se je je naveličal.

— Greta, Greta! — vzdihuje Joško v divjih bolečinah. Kako iskreno jo je ljubil! In zdaj mu je bila izgubljena — mogoče po njegovi lastni krivdi. Kajti ko bi jo bil tesno navezal na sebe, ko bi se Margareta mogla čutiti kot njegova nevesta — nikdar ne bi oni drugi mogel dobiti moči nad njo. Zdaj pa je moral to svojo ne-predvidnost zaradi svoje poštenosti drago plačati.

Noben spanec ni to noč prišel na njegove oči; njegove misli so prihajale in odhajale kot preplašene ptice.

Ko se je zdanilo, je bilo sklenjeno. Joško je bil odločen, ki ni mogel trpeti nejasnosti.

Zelo zgodaj je vstal. Bil je krassen dan, poln sijaja in vonja. Bilo je prvokrat, da ga ni videl. Pol nemira je čakal, da bi zaslišal Margareto v hiši. Saj je tako natančno poznal njeno navado in raz-predelitev dela.

Opazil je, da je gospa Homčeva sama odšla iz hiše v svečani črni obleki in z molitvenikom v roki. Hčerka je tedaj ni spremila v cerkev. Kako prav je to bilo zanj! Tako je poiskal priložnost govoriti z Margareto. Nenadoma stopi v sobo in Margareta se zgane ter krične. Sramežljivo se ogiblje njegovega pogleda.

— Misliš sem, da ste z gospo mamó šli v cerkev — zato sem hotel tukaj — Pokaže na klavir.

— O, zaradi tega še vedno morete igrati, gospod Ahčin, tudi jaz bi rada poslušala, — pravi Margareta — nisem imela časa, da bi šla z njo. Moram pripraviti za kosilo; moram še olupiti špargle. Saj je hotela mati to napraviti, pa saj veste, da nikamor ne pride.

Margareta je govorila naglo in s tresočim glasom, da je komaj mogla prikriti zadrego. In zdaj je bila sama z njim, česar se je na vsak način hotela izogniti. Imela je samo eno željo, da bi šel in je ne bi vprašal, ako je bral Ulrihovo novelo. Potem se ne bi mogla več premagovati, kajti še vse je bilo v njej razburjeno zaradi sramote in obupa.

— Gospica Greta, ali vidite, kako lepo je danes? Ali ni to dan, da bi šel človek v naravo? — jo vpraša.

— Danes ne morem, gospod Ahčin, — odvrne s tresočim glasom. — Prosim, ne hudujte se na mene zaradi tega.

— In zakaj ne morete, gospica Greta? Ne odgovorite? Ali naj vam jaz povem vzrok? Samo za trenutek.

Naglo odide v svojo sobo in prinese knjigo z Ulrihovo novelo in jo položi pred njo na mizo.

— To je vzrok, — pravi Joško — ter zre v njen bojzani polni obraz.

Glasno zaihti Margareta, polna sramu zakrije obraz z obema rokama in se ihte zleže v stolu.

To je bilo preveč. Da bi se pogreznila v zemljo, ji ne bi bilo tako hudo. Milost bi bila za njo, ako bi na mestu umrla. Preveliko je bilo za njo ponižanje, ko je Joško uganil njeno grešno skrivnost.

Joško jo potegne kvišku. — Greta, več, kaj si mi bila, četudi ti nisem povedal — in pri vsem tem —

Hotela je proč od njega; ven, ven, da bi zbežala kamorkoli, kjer ga ne bi nikdar več videla; kajti muka teh minut je bila neznesna.

— Greta, in jaz mislim, da sem ti bil nekaj; da bi morala nekoliko počakati — saj si vedela vse, — pravi Joško z bolestno tresočim glasom.

O, da bi ji bil rajši očitil vse njene grehe, kakor pa da je tako govoril. V tem trenutku je spoznala veličino njegove ljubezni, katero je zaigrala — zdaj je vedela.

Kot preganjana divja obstrljena zver mu pogleda v obraz. Njen ljubeznjivi obraz je notranja bol izpačila.

— Greta, ali si ga ljubila?

— Da, da, nad vse! — zavpije iz duše. — Kot nevihta je vse prišlo nad mene. Nisem mogla več braniti. Sila je bila močnejša kot moja volja. Zdaj me psuj, zmerjaj me z vlačugo. Saj nisem nič drugega tukaj! Saj tudi on sam pravi tako!

Margareta pograbí knjigo, jo vrže ježno pred njegove noge in se divje zasmije. Njena notranja napetost je hotela razpočiti. V bolestnem ihtanju se ji krivi njeno telo. Zleknila se je pred divanom in zarila svojo glavo v blazine. Svoje prste zapiči v odejo in skuša izkričati svojo bolečino.

Joško stoji pred njo s solznimi očmi. Pred njim je ležala bozanska podoba v razvalinah. Nekaj neskočno lepega se mu je tedaj izgubilo.

Mogoče je trpel ravno tako kot Margareta.

— Greta, iti moraš skozi te črne dni. Bodi močna! — Ljubeznjivo jo gladi po njenem tresočem hrbtu.

— Joško, tako me je sram pred teboj! O, to je najhujše — hujše kot pa je bil greh, — stoka vsa objokana. — In vendar nisem slaba in lahkomisljena. Vrne mi, prosim te, vrne mi.

Česar se nista nikdar upala, da bi se tikala, sta si sedaj v uri bolesi zaupno rekla "ti".

Prijazno in gladi lase, nato ji dvigne glavo in ji z nepopisno žalostnimi očmi pogleda v njen bled, objokani obraz. Kako je vse trepetalo okoli njenih sladkih ust! In te sladke, rdeče ustnice bi mogel tako vroče poljubovati ... pa nekdo drugi je to okusil ...

Naenkrat jo izpusti.

— Vrnem ti, Greta, ker te poznam. Samo — Jezno stisne zobe, da ne bi izustil besede. Saj ni bilo več nobene pomena. Vse je bilo prepoznano.

— Kaj je še potrebovala od njegove neizmerne ljubezni, od njegove brezmejne bolečine? O tem ji ni bilo treba vedeti. Nikdar ni mogel tega razumeti; preveč ga je ranilo naravnost v mozeg.

In prijatelj, tako nevreden njegovega zaupnega prijateljstva! Joško gre iz sobe.

Bolestno strmi za njim. Ali je kaj pričakovala? Mogoče kako tolažljivo besedo?

— Joško, o Joško, — se zvija in vzdihuje z občutkom velike za-puščenosti.

Z njim je izgubila najboljše svojega življenja.

(Dalje prihodnjič.)

IDILA NA KORZIKI

Borba proti korzikanskim razbojnikom je že nedavno končala. Franceske čete so otok v glavnem očistile od banditov, vse znane njihove voditelje so prijeli, edino znamenitega Simona Etorija niso mogli kljub vsem zasledovanjem dobiti. Te dni pa se je sam javil oblastem in se prostovoljno udal. Njegova prostovoljna udaja se je pretvorila v pravi praznik.

Etorij je prišel v mesto v polni uniformi z bombami in puško. Prebivalstvo ga je navdušeno pozdravljalo in obsijavalo s cvetjem. Etorij je bil zelo priljubljen, ker ni bil kakor ostali krvoločni in ni svojih ljudi ropal in izsiljeval, celo branil jih je pogosto od drugih razbojnikov, med katere je zašel v svojih mladih letih, potem ko je iz krvne osvete ubil več ljudi.

ADVERTISE

in "GLAS NARODA"

WHITMAN SAMPLER NA RADIO.

Whitman Sampler, slavna skat-lja kendija, ki nudi vse od čokoladnega creama do sadežev in orehov, pokritih s čokolado, je bila broadcastana sinoči po W.E.A.F. WMAQ in po postajah, ki so v zvezi z NBC omrežjem.

Zelo zanimiva točka je bila "Cat an the Fiddle", nadalje "Danse Barbare" in "Lonely Shadows". Na saksofon je bil zaigran "Somewhere a Voice iz Calling", in brez dvoma je vse zanimal valček "Vesela vdova".

Popolni uspeh je bil zajamčen z Whitman's Sampler Orchestra pod ravnateljstvom Andy Sannella. Sannella je vodil že znane programe, kot naprimer Campbell Soups, Lucky Strike Cigarettes, Dodge Brothers, Empire Builders in Smith Brothers.

POZOR, ROJAKI

Iz naslova na listu, katerega prejmete, je razvidno, kdaj vam je naročnina pošila. Ne čakajte toraj, da se Vas opominja, temveč obno-vite naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov

CALIFORNIA

Fontana, A. Hochevar
San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO

Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Cullig, A. Saffa
Salida, Louis Costello
Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA

Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS

Aurora, J. Verbich
Chicago, Joseph Blush, J. Bevelé,
Mrs. J. Lukanich, Andrew Spillar
Cicero, J. Fabian
Joliet, A. Anzels, Mary Bambich
J. Zaletel, Joseph Hrovat
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Anton Kobal
Springfield, Matija Barborich
Waukegan, Jože Zelenc

KANSAS

Girard, Agnes Močnik
Kansas City, Frank Žagar

MARYLAND

Steyer, J. Cerne
Kitzmilller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN

Calumet, M. F. Kobe
Detroit, Frank Stular

MINNESOTA

Chisholm, Frank Gouže, Frank Pucelj

Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula
Eveleth, Louis Gouže

Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povše

Virginia, Frank Hrvatic

MISSOURI

St. Louis, A. Nabrgoj

MONTANA

Klein, John R. Rom
Roundup, M. M. Panlan

Washoe, L. Champa

NEBRASKA

Omaha, P. Broderick

NEW YORK

Gowanda, Karl Strlnsha
Little Falls, Frank Masle

OHIO

Barberton, John Balant, Joe H. H.
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Slapnik, Frank Zadnik.

15. februarja:

Berengaria, Cherbourg

17. februarja:

De France, Havre

18. februarja:

New York, Hamburg, Cherbourg

19. februarja:

Saturnia, Dubrovnik, Trst

20. februarja:

Bremen, Cherbourg, Bremen

25. februarja:

Albert Ballin, Hamburg, Cherbourg
New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

26. februarja:

Mauretania, Cherbourg

27. februarja:

Europa, Cherbourg, Bremen

3. marca:

Hamburg, Hamburg, Cherbourg

4. marca:

De France, Havre

9. marca:

Bremen, Cherbourg, Bremen

10. marca:

Deutschland, Hamburg, Cherbourg

11. marca:

Majestic, Cherbourg

14. marca:

Augustus, Dubrovnik in Trst

17. marca:

New York, Hamburg, Cherbourg

18. marca:

Europa, Cherbourg, Bremen

19. marca:

Olympic, Cherbourg

22. marca:

De France, Havre

23. marca: Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

24. marca:

Albert Ballin, Hamburg, Cherbourg

25. marca:

Bremen, Cherbourg, Bremen

28. marca:

Mauretania, Cherbourg

29. marca:

New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

31. marca:

Hamburg, Hamburg, Cherbourg

2. aprila:

Mitwaukee, Hamburg, Cherbourg
Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

6. aprila:

Europa, Cherbourg, Bremen

7. aprila:

Aquitania, Cherbourg

8. aprila:

Deutschland, Hamburg, Cherbourg

9. aprila:

De France, Havre

13. aprila:

Veendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

13. aprila:

Bremen, Cherbourg, Bremen

14. aprila:

New York, Hamburg, Cherbourg

15. aprila:

Mauretania, Cherbourg

20. aprila:

Europa, Cherbourg, Bremen

21. aprila:

Albert Ballin, Hamburg, Cherbourg

22. aprila:

France, Havre

23. aprila:

Cleveland, Hamburg, Cherbourg

27. aprila:

Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

27. aprila:

Aquitania, Cherbourg

28. aprila:

Hamburg, Hamburg, Cherbourg

29. aprila:

Columbus, Cherbourg, Bremen

30. aprila:

De France, Havre

Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

ZNIŽANE CENE ZA
TJA IN NAZAJ

Do LJUBLJANE

IN NAZAJ PREKO HAMBURGA

\$174.— V TRETJEM
RAZREDU

(U. S. Davek Posebej)

Ta cena je zdaj veljavna na vseh naših parnikih

Za podrobnosti vprašajte lokalne agente ali

HAMBURG-AMERICAN LINE
39 BROADWAY . . . NEW YORK

Euclid, F. Bajt
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant in J. Kurše
Niles, Frank Kogovšek
Warren, Mrs. F. Rachar
Youngstown, Anton Kikelj

OREGON

Oregon City, Ore., J. Koblar

PENNSYLVANIA

Ambridge, Frank Jakša
Bessemer, Mary Hribar
Braddock, J. A. Germ
Bridgeville, W. R. Jakobek
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, A. Yerina
Conemaugh, J. Brezovec, V. Ro.
vanšek
Crafton, Fr. Machek

Export, G. Previč, Louis Zupan
Gl. A. Skerlj
Farrell, Jerry Okorn
Forest City, Math Kam'in
Greensburg, Frank Novak
Homer City in okolico, Frank Fe.
renchack
Irwin, Mike Paushek
Johnstown, John Polantz, Martin
Korshetz

Krayn, Ant. Tauželj
Luzerne, Frank Balloch
Manor, Fr. Demshar
Meadow Lands, J. Koprivšek
Midway, John Žust

Moon Run, Frank Podmilšek
Pittsburgh, Z. Jakše, V.nc. Arh.
J. Pogacar
Presto, F. B. Demshar
Reading, J. Pezdirc
Steelton, A. Hren
Unity Sta. in okolico, J. Skerlj
Fr. Schiffrer
West Newton, Joseph Jovan
Willock, J. Peternej

UTAH

Helper, Fr. Krebs

WISCONSIN

Milwaukee, Joseph Trautnik in Jo.
Koren
Sheboygan, John Zorman

WEST ALLIS

Frank Skok

WYOMING